

Lüllemäe Põhikooli III kooliastme loovtöö juhend

1. ÜLDSÄTTED

Põhikooli riikliku õppekava kohaselt korraldab Lüllemäe Põhikool III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi, omandab uusi teadmisi, arendab loovust ning kinnistab ja täiendab koolis õpitut. Loovtöö vorm võib olla:

- 1) uurimistöö,
- 2) projekt.

Loovtöö eesmärgid on:

- 1) pakkuda õpilasele võimete kohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- 2) toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- 3) toetada õpimotivatsiooni;
- 4) aidata kaasa üldpädevuste kujunemisele (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide tõstatamine ja nende lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, töö vormistamine, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite kasutamine jne);
- 5) suunata õpilast oma võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

Loovtöö vormistatakse vastavalt Lüllemäe Põhikooli kirjalike tööde juhendile.

1.1. Uurimistöö

Uurimistöö on selgelt ja täpselt sõnastatud kirjalik töö, milles õpilane keskendub mingile uurimisküsimusele, sõnastab selle ning jõuab teabe kogumise ja analüüsi abil tulemuseni.

Uurimistöö protsess:

- 1) valdkonna või õppeaine valimine, milles teha uurimus;
- 2) koos juhendajaga esialgse teema valimine;
- 3) juhendaja poolt soovitatud kirjandusega tutvumine;
- 4) juhendaja abiga uurimisküsimuse sõnastamine;
- 5) koos juhendajaga tööplaani koostamine;
- 6) uurimistegevused (näiteks materjali kogumine ja liigitamine, statistiliste andmete esitamine ja tõlgendamine, teadusliku katse läbiviimine, intervjuerimine, isiklike kogemuste kirjeldamine (näiteks: sotsiaalne eksperiment) ja kirjalik esitamine);
- 7) uurimuse uurimistööna vormistamine;
- 8) töö tulemuste esitlemine.

Uurimistöö osad on:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord;
- 3) sissejuhatus;
- 4) töö põhiosa (peatükid, alapeatükid);
- 5) kokkuvõte, sh eneseanalüüs;
- 6) kasutatud kirjanduse loetelu;
- 7) lisad (vajadusel).

1.2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik tööülesanne või ettevõtmine. Näiteks ise tehtud mööbel, riietuse, tehnika- või elektroonikaseade, renoveeritud ese, korraldatud sündmus, kujutava kunsti taies, muusikateos või selle ettekandmine, film, lavastus vmt.

Projekti protsess:

- 1) valdkonna või õppeaine valimine, milles teha projekt, ideede kogumine, vajaduste ja võimaluste kaardistamine;
- 2) juhendaja leidmine;
- 3) koos juhendajaga esialgse teema valimine;
- 4) info koondamine ning analüüsimine ning tegevusplaani koostamine;
- 5) projekti teostamine;
- 6) projekti protsessikirjelduse seotud tekstina ja teoreetilise osa kirjutamine kavandatud plaani järgi, mida vajadusel töö käigus muudetakse;
- 7) töö esitlemine.

Projekti protsessikirjeldus algab teema valimise kirjeldamisest ning kaardistab kogu tegevuse projekti lõpuni.

Projekti kirjaliku töö osad on:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord
- 3) sissejuhatus;
- 4) teoreetiline ülevaade teemast;
- 5) tööprotsessi kirjeldus;
- 6) kokkuvõte, sh eneseanalüüs;
- 7) kasutatud kirjanduse loetelu;
- 8) lisad (vajadusel; näiteks õpilase loovtöö päevik, täiendav fotomaterjal, heli- ja videofailid).

2. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE

Loovtöö kaitstakse 8. klassi II poolaastal, erijuhtudel 9. klassi I poolaastal. Töö võib teha nii individuaalselt, paaris- kui ka rühmatööna. Paaris- ja rühmatöö puhul koostab iga õpilane individuaalse kirjaliku töö.

Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd. Juhendaja koos õpilasega koostavad töö ajakava. Õpetaja kohtub töö kavandamise ja teostamise etapis juhendatava(te)ga vähemalt neli korda. Juhendamine toimub üldjuhul üle nädala, kaks korda kuus. Juhendamiseks kokkulepitud aeg märgitakse konsultatsioonitundidena.

õpilane	tunde
planeerimine	2
juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekandmine	1
kokku tunde	15

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust.¹

Klassijuhataja registreerib temaatika, töö teostaja(d), loovtöö vormi ja teema, juhendaja ning kooli poolt finantseeritava töö puhul vahendid ja kulud ning esitab andmed õppeaasta 13. nädalaks (k.a) direktorile kinnitamiseks. Detsembri lõpuks paneb sekretär kooli koduleheküljele loovtööde teostaja(d), loovtööde vormid ja teemad ning juhendaja(d).

3. LOOVTÖÖ TEEMA

Septembri jooksul tutvustab 8. klassi klassijuhataja loovtöö sooritamise protsessi õpilastele. Oktoobri lõpuks valitakse loovtööde teemad ja sõlmitakse kokkulepped juhendaja(te)ga.

Loovtöö juhendaja tutvustab õpilasele/õpilastele võimalusi loovtöö teema käsitlemiseks sh millised õppeained ja läbivad teemad on loovtöö koostamise aluseks. Koos õpilasega/ õpilastega sõnastatakse lõplik teema ning novembrikuu lõpuks tehakse otsused, milliste kuludega ja milliseid vahendeid valitud loovtööks kasutatakse. Loovtöö kulud katab kool oma eelarvest, kui töö sooritatakse kooli eesmärgi ja vajadusi silmas pidades. Isiklikuks kasutuseks valmistatava loovtöö kulud katab õpilase perekond.

4. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE

Üldjuhul on juhendajaks aine- või valikaineõpetaja, samuti võib juhendajaks olla ka loovtöö teemat valdav spetsialist väljaspool kooli. Kui töö juhendaja on väljaspool kooli, valitakse ka koolipoolne juhendaja. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt juhendada 2 tööd.

Juhendaja roll on toetav ja suunav.

Juhendaja:

- 1) aitab sõnastada töö teema ja eesmärgid, aga ka selle, mis töö mahust välja jääb;
- 2) aitab koostada ajakava;
- 3) suunab õpilast loovtöö protsessikirjelduse täitmisel;
- 4) soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- 5) aitab keerulise alusteksti läbitöötamisel;
- 6) jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- 7) nõustab õpilast esitlemise vormi valikul ja esitluse edukaks läbiviimiseks;
- 8) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- 9) annab valminud tööle ja tööprotsessile kirjaliku tagasiside, mis lisatakse töö lõppu;
- 10) annab loa valmis töö esitlemiseks hindamiskomisjonile.

5. LOOVTÖÖ KAITSMINE

Loovtöö kaitsmine koosneb loovtöö esitlemisest ning komisjoni ja publiku küsimustele vastamisest.

Loovtöö avalikule kaitsmisele pääseb õpilane/õpilased, kes on esitanud kokkulepitud ajaks juhendajale töö üle vaatamiseks ja saanud juhendajalt hinnangu „lubatud kaitsmisele“. Üks nädal enne kaitsmist esitab õpilane hindamiskomisjonile väljatrükitu ja köidetuna oma loovtöö kirjaliku osa.

Loovtöö kaitsmine toimub koolis või kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli ning fikseeritakse kooli üldtööplaanis. Koolis kaitstakse töid aprilli 3. nädalal. Töö kaitsmisel

¹ Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus 2011. Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III kooliastmes; <http://oppekava.innove.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikooli-iii-kooliastmes/>. Vaadatud 6.11.2016.

viibivad hindamiskomisjon, töö juhendaja(d) ja Lüllemäe Põhikooli 7. klass. Tööde kaitsmisel võivad eelneval kokkuleppel komisjoniga viibida ka külalised.

Töö esitlemine võib toimuda ainenädala raames või saavad õpilased üles astuda kontserdil või muul üritusel.

Nõuded loovtöö esitlusele:

- 1) kollektiivse loovtöö puhul esitlevad tööd kõik osalenud õpilased eraldi;
- 2) esitluse soovituslik pikkus 7–10 minutit;
- 3) esitlus on soovituslik näitlikustada (posterettekanne, PowerPoint esitlus vm);
- 4) loovtöö esitlemisel õpilane selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut, tutvustab ja põhjendab kasutatud toimimisviise ja oma panust nendes ning esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

6. LOOVTÖÖ HINDAMINE

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mille kinnitab käskkirjaga direktor. Hindamiskomisjoni iga liige kohustub tutvuma õpilas(t)e loovtöö protsessikirjeldusega, uurimistöö korral selle sisuga, samuti töös refereeritud materjaliga. Iga komisjoni liige peab töö kaitsmise järel täitma loovtöö hindamise vormi (*LISA 1*). Hinnang antakse:

- 1) töö sisule;
- 2) loovtöö protsessile;
- 3) loovtöö vormistamisele;
- 4) loovtöö esitlemisele.

Kaitsmise tulemused avalikustatakse kaitsmise päeval. Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane/õpilased on hindamiskomisjoni liikmetelt saanud koondhinnangu „arvestatud“. Loovtöö mittesooritamise korral saab õpilane võimaluse teha loovtöös täiendusi ja parandusi ning tulla korduvkaitsmisele 9. klassi I poolaastal. Loovtöö teema ja hinne märgitakse 8. klassi lõputunnistusel ning teema põhikooli lõputunnistusele.

Koolis kuuluvad säilitamisele loovtöö protsessikirjeldused, uurimistööd ning õppevaraks valminud loovtööd.

KASUTATUD KIRJANDUS

Dreier, Taimi. Informaatika materjale põhikoolile; <http://erut3m.havike.eenet.ee/arvutiopik/>.
Vaadatud 6.11.2016.

Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III kooliastmes, 2011. Koost. Ene Kulderknup, Inge Raudsepp. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus; <http://oppekava.innove.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikooli-iii-kooliastmes/>. Vaadatud 6.11.2016.

LISA 1. Loovtöö hindamise vorm

Loovtöö teema

Õpilase nimi

Kaassooritajad (rühmatöö puhul)

Juhendaja(d), amet

Kaitsmiskuupäev

Hindaja märgib ruudu sisse risti nendes tabelilahtrites, milles olev kirjeldus väljendab tema hinnangut esitletud tööle ja esitlusele.

<i>Hindamiskriteerium</i>	<i>hea tase</i>	<i>rahuldav tase</i>	<i>mittearv.</i>
Töö sisu	Töö vastab teemale, seatud eesmärgid saavutati, töö ülesehitus loogiline, töö/teose idee originaalne ☐	Töö vastab teemale, seatud eesmärgid saavutati osaliselt, töö ülesehitus kohati ebaloogiline. ☐	Töö ei vasta teemale, eesmärgid ei ole saavutatud, töö on plagiaat. Ülesehitus ei vasta nõuetele. ☐
Osalus loovtöö protsessis	Õpilane on algatusvõimeline ja initsiatiivi omav, pidas kokkulepetest kinni, järgis ajakava. Analüüsis tööd põhjalikult, põhjused/järeldused seostatult esitatud ☐	Probleeme a) või b) osas: a) algatusvõimeline ja initsiatiivi omav, b) pidas kokkulepetest kinni, järgis ajakava. Töö analüüsis üldine, kuid põhjendused/järeldused esitatud. ☐	Suhtlemine puudulik, ei järginud ajakava, töö analüüs üldine, põhjendused, järeldused puuduvad. ☐
Loovtöö vormistus	Töö vormistus vastab juhendile. Tekstis on 1-2 õigekirjaviga. Töö keel on neutraalne. ☐	Vormistamisel ei ole järgitud ühtlast stiili. Sageli esineb õigekirjavigu. ☐	Vormistus ei vasta juhendile. ☐
Loovtöö esitus	Esitluse ülesehitus nõuetekohane, esitlus näitlikustatud, kergesti jälgitav, kõne selge, tempo paras, loomulike pausidega. Saavutas kuulajatega hea kontakti. ☐	Esitluse ülesehitus nõuetekohane, esitlus kohati hüplev, tempo kohati kiire või pikkade pausidega, kõne kohati ebaselge. Kuulajatega kontakt olemas. ☐	Esitlus on „maha loetud“ (nt. PowerPoint esitlust kasutades). Kõne ei ole arusaadav. Puudub kontakt kuulajatega. ☐

Loovtöö hinnang:

Hindamiskomisjoni liige

Nimi, amet.....

Allkiri